

KOULUKULJETUSOHJEET MYNÄMÄEN KUNNASSA 1.8.2019 –

Hyväksytty:
Kasvatus- ja sivistyslautakunta
19.3.2019 § 37

Sisällysluettelo

Perusopetuslaki (21.8.1998/628) 32 §	3
1. KULJETUKSET	4
1.1 Koulukuljetusoikeus	4
1.2 Reitit	4
1.3 Kuljetusmuodot	5
1.4 Koulukuljetukset erityistilanteissa	5
1.5 Muu kuin lähikoulu	6
1.6 Saattoavustus	6
1.7 Kuljetukset yhteishuoltajuudessa	6
1.8 Kuljetukset tilapäisosoitteesta	6
1.9 Kuljetusoikeus aamutoiminnasta kouluun tai koulusta iltapäivätoimintaan	6
2. KULJETUSTEN SUUNNITTELU	7
3. HUOLTAJAN / OPPILAAAN VASTUUT	7
4. MAKSULLINEN KOULUKULJETUS	8
4.1 Mahdollisuus maksulliseen koulukuljetukseen	8
4.2 Haku aika maksulliseen koulukuljetukseen	8

Perusopetuslaki (21.8.1998/628) 32 §

”Jos perusopetusta tai lisäopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Jos esiopetusta saavan oppilaan matka kotoa esiopetukseen tai varhaiskasvatuslaissa tarkoitettuun varhaiskasvatuksesta esiopetukseen on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on vastaavasti oikeus maksuttomaan kuljetukseen kotoa suoraan esiopetukseen tai varhaiskasvatuksesta esiopetukseen ja esiopetuksesta kotiin tai varhaiskasvatukseen. Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus. (13.7.2018/542)

Edellä 1 momentin mukaisesti järjestettävä oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on lukuvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. (24.6.2010/642)

Jos oppilas otetaan muuhun kuin 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kouluun tai opetuksen järjestämispaikkaan, oppilaaksi ottamisen edellytykseksi voidaan asettaa, että huoltaja vastaa oppilaan kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista. Lisäksi, jos esiopetusta saava lapsi osallistuu toisessa kunnassa järjestettävään varhaiskasvatukseen varhaiskasvatuslain 6 §:n 4 momentissa tarkoitetulla tavalla, opetuksen järjestäjällä on oikeus edellyttää, että lapsen huoltaja vastaa lapsen kuljettamisesta tai saattamisesta aiheutuvista kustannuksista varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikan välillä. (13.7.2018/542)

Kuljetusta odottavalle oppilaalle on järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan.”

Tämän lisäksi liikennöitsijän tulee noudattaa liikenne- ja viestintäministeriön asetusta (553/2006) koulu- ja päivähoitokuljetusten kuormituksesta ja turvallisuusjärjestelyistä.

1. KULJETUKSET

1.1 Koulukuljetusoikeus

Koulukuljetusoikeus tarkoittaa oppilaalle myönnettävää maksutonta koulukuljetusta koulumatkoille ns. lähikouluun ja takaisin kotiin. Lähikoulu määritellään Mynämäen kunnassa siitä osoitteesta, jossa lapsi on väestörekisterin mukaan kirjoilla, pääsääntöisesti siihen kouluun, johon on lyhin matka. Kasvatus- ja sivistyslautakunta voi kuitenkin aina määritellä oppilaan lähikouluksi muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Kunta on voinut myös osoittaa lääkärintodistuksen ja diagnoosin perusteella lapselle sopivimmaksi lähikouluksi muun kuin maantieteellisesti lähimmän koulun. Tällöin oikeus maksuttomaan kuljetukseen tulee päätöksen myötä, mikäli laissa mainittu 5 km:n koulumatkaehto täyttyy.

Yhteishuoltajuudessa kunta ei järjestä koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä vakituksessa osoitteessa (POL 32 §).

Koulukuljetus järjestetään vain koulumatkalle kotoa kouluun/esiopetukseen ja koulusta/esiopetuksesta kotiin. Koulukuljetusyhdysenkilö järjestää automaattisesti kuljetuksen niille oppilaille, joiden koulumatka lähikouluun on yli 5 km. Kuljetukseen oikeutetun oppilaan huoltaja on velvollinen ilmoittamaan koulukuljetusyhdysenkilölle, jos oppilas ei käytä koulutoimen järjestämiä kuljetuspalveluita.

Oppilaan koulumatka mitataan pitkin turvallista lyhyintä jalankulkukelpoista tietä koudista (tontin rajalta) kouluun (tontin rajalle). Mittaus suoritetaan käyttämällä useita eri karttapalveluita netissä. Mitattaessa seurataan kevyen liikenteen väyliä, jos sellaisia on reitillä. Mahdollista on mitata koulumatkan pituus myös maastossa jalankulkukelpoisia polkuja pitkin. Koulumatkan mittaa koulukuljetusyhdysenkilö.

1.2 Reitit

Mynämäen kunnassa noudatetaan terveyden edistämisen periaatteita: pääsääntöisesti kaikki kuljetusoppilaatkin kulkevat aina osan koulumatkastaan kuljetusreitin varteen. Reitit suunnitellaan kokonaisuutena toimivuus, taloudellisuus ja yhdenvertaisuus huomioon ottaen lähtökohtana oppilaiden kuljettamistarpeet. Näin ollen oppilaat joutuvat kulkemaan kuljetusreitille eripituisia matkoja. Kuljetusta ei järjestetä ovelta ovelle -periaatteella, vaan kuljetukset järjestetään pääreittejä pitkin. Kuljetettavat oppilaat kokoontuvat määrättyyn odotuspaikkaan, joka on sovittu liikennöitsijän kanssa, tai linja-autopysäkille.

Kuljetusreitit on määritelty sopimusteknisesti siten, että reitti alkaa siitä, kun ensimmäinen oppilas tulee autoon ja päättyy, kun viimeinen oppilas poistuu autosta. Reitien ulkopuolella ei voida ottaa sopimuksellisista syistä (=vastuun jakautuminen) kyyditettäviä.

1.3 Kuljetusmuodot

Koulukuljetukset pyritään järjestämään ensisijaisesti linja-autolla. Linjaliikenteen linja-autolla kuljetettavalle koululaiselle annetaan bussikortti. Bussikorttia ei saa hukata eikä rikkoa (vahingonkorvausvelvoite). Bussikorttia ei saa käyttää muihin matkoihin kuin koulumatkoihin. Linja-autokyydit ovat joko reittilinjoja tai tilauslinjoja. Tilauslinja-autojen osalta oppilaille annetaan selkeät toimintaohjeet lukuvuoden alussa.

1.4 Koulukuljetukset erityistilanteissa

Maksuton koulukuljetus voidaan myöntää perusopetuslain 32 §:ssä säädettyä lyhyemmällekin matkalle seuraavin perustein:

- a. Koulumatka on katsottu vaaralliseksi. Vaarallisuutta arvioitaessa tarkastellaan monipuolisesti koulumatkan liikenteellisiä olosuhteita. Tien vaarallisuuden arvioinnissa hyödynnetään aina paikallistuntemusta ja tuoreinta käytettävissä olevaa Koululiitu-ohjelman karttapäivitystä. Tien vaarallisuuden arvioinnissa olennaista on se, joutuisiko oppilas koulumatkallaan kulkemaan tien suuntaisesti pidemmän matkan kuin esim. ylittämään tien ja kulkemaan tien reunassa lyhyen matkaa (max.100 m). Em. pääsäännöstä poiketen koulukuljetus voidaan myöntää tien vaarallisuuden perusteella, mikäli oppilaan koulumatka edellyttää Valtatie 8:n tai Kustavintien ylittämistä eikä kohtuullisellakaan kiertämisellä suojatie, alikulku tai muu turvallinen tien ylittäminen ole mahdollista. Koulukuljetus voidaan järjestää vain sille osuudelle, joka katsotaan vaaralliseksi (ei ovelta ovelle). Jos kuljetuskalustoa ei ole riittävästi saatavilla tai kuljetuksen järjestäminen on erityisen hankalaa, korvataan huoltajalle oppilaan kouluun kuljetuksesta tai saattamisesta aiheutuvat kustannukset (KELAn oman auton käytöstä maksaman korvauksen suuruinen). Koulumatkaetuus voidaan myöntää koko lukuvuodeksi tai vain osaksi lukuvuotta, ns. talvikaudeksi marraskuun alusta helmikuun loppuun. **Koulumatkan vaarallisuuden vuoksi kuljetus voidaan myöntää esiopetusvuodesta 2.luokan kevätlukukauden loppuun saakka.**

Maksutonta koulukuljetusta on aina erikseen anottava perusteluineen ja yhteystietoineen kasvatus- ja sivistysjohtajalta, joka tekee päätöksen asiasta (KSLTK:n delegointipäätös 14.5.2013 § 54).

- b. Koulumatka on katsottu vaaralliseksi susivaaran vuoksi. Kuljetus voidaan myöntää kasvatus- ja sivistyslautakunnan päätöksellä hyväksytyyn riistanhoitoyhdistyksen lausunnon ja selkeän susihavainnon ja susivaaran perusteella. Kuljetusta ei myönnetä valaistuille tieosuuksille. Kuljetus tapahtuu joko linja-autolla tai takzilla, mikäli reitillä kuljetuksissa on tilaa. Muutoin voidaan huoltajalle maksaa saattoavustusta (POL 32 §). Saattoavustukset maksetaan toteutuneiden matkojen mukaisesti ja huoltajat laskuttavat ne. Susivaarakuljetuksia järjestetään 1.11. alkaen koulujen talvilomaan asti viikon 7 loppuun (pimein vuodenaika). Päätökset anomuksista tekee kasvatus- ja sivistysjohtaja lautakunnan päätöksen pohjalta.
- c. Koulumatka on rasittava tai vaikea. Päätöksen perusteena käytetään huoltajan toimittamaa lääkärin, psykologin tai sosiaalitoimen lausuntoa. Lausunnossa on käytävä ilmi kuljetuksen tarpeellisuus sekä kuljetuksen järjestämisen ajanjakso.

Suositus koulukuljetukseen ei riitä myöntämisperusteeksi. Tarvittaessa kasvatust- ja sivistysjohtajalla on oikeus pyytää uusi lausunto asian tuntevalta erikoislääkäriltä. Kasvatust- ja sivistysjohtaja tekee asianmukaisen lausunnon pohjalta päätöksen. Koulun rehtori voi tehdä päätöksen enintään lukukaudeksi, jos perusteluna on lääkärinlausuntoon perustuva sairaus tai tapaturma. Huom! Oppilaan erityisen tuen päätös ei automaattisesti anna kuljetusoikeutta. Vapaa-ajan tapaturman ja sairauksien perusteella ei koulukuljetusoikeutta myönnetä muualle kuin lähikouluun. Mikäli oppilas käy huoltajan hakemuksesta muuta kuin lähikoulua, vastaa huoltaja täysin kuljetuksen järjestämisestä ja kuljetuskustannuksista.

1.5 Muu kuin lähikoulu

Mikäli oppilas huoltajan anomuksesta käy muuta kuin hänen omaa lähikouluaan, kunta edellyttää, että huoltaja vastaa täysin oppilaan kuljetuksen järjestämisestä sekä kuljettamisesta ja saattamisesta aiheutuvista kustannuksista (POL 32 §).

1.6 Saattoavustus

Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona silloin, kun kunnan järjestämä kuljetus on hankala toteuttaa, on oppilaan kuljetusta tai saattamista varten myönnettävä avustus (KELAn oman auton käytöstä maksaman korvauksen suuruinen). Tästä rehtori tai kasvatust- ja sivistysjohtaja tekee huoltajan hakemuksesta tapauskohtaisesti erillisen päätöksen.

1.7 Kuljetukset yhteishuoltajuudessa

Yhteishuoltajuudessa maksuton koulukuljetus järjestetään vain lähikoulun ja lapsen väestörekisteriin merkityn vakituisen asuinpaikan välillä (POL 32 §, KHO 14.3.2006 taltio 540, 2006:10). Kunta ei järjestä koulukuljetusta sen huoltajan luota, joka asuu muualla kuin lapsen väestörekisteriin merkityssä vakituksessa osoitteessa.

1.8 Kuljetukset tilapäisosoitteesta

Oppilaalla on oikeus koulukuljetukseen tilapäisosoitteesta, mikäli koulukuljetuksen muut myöntämiskriteerit täyttyvät. Edellytyksenä on, että muutto tapahtuu perheestä riippumattomasta syystä, joka on yllättävä (esim. vesivahingot ja tulipalot). Mikäli kunta ei pysty järjestämään koulukuljetusta (poikkeavat suunnat), on oppilaan huoltaja oikeutettu saattoavustukseen. Tilapäisosoitteeseen myönnettävä kuljetus on aina luonteeltaan määräaikainen.

1.9 Kuljetusoikeus aamu- ja iltapäivätoimintaan

Aamu- ja iltapäivätoiminnan yleiset hakuohjeet määritellään toimintaan haettaessa. Mikäli oppilas on oikeutettu maksuttomaan koulukuljetukseen koulumatkan pituuden vuoksi (koulumatkan pituus yli 5 km, POL 8a luku 48b §), voi tuon oikeuden käyttää myös siten, että oppilas kuljetetaan aamutoiminnasta (siitä toimipisteestä, joka on määritelty oppilaan koulun aamutoiminnan paikaksi) kouluun ja/tai koulusta iltapäivätoimintaan (siihen toimipisteeseen, joka on määritelty oppilaan koulun iltapäivätoimintapaikaksi). Tällöin asiasta tulee ilmoittaa koulukuljetusyhdyshenkilölle. Kulje-

tusta ei kuitenkaan voi vaihdella, vaan on valittava sitovasti päivittäinen kuljetus kotoa kouluun tai aamutoiminnasta kouluun ja vastaavasti koulusta joko kotiin tai ilta-päivätoimintapaikkaan.

2. KULJETUSTEN SUUNNITTELU

Koulukuljetusyhdyshenkilö valmistelee seuraavan lukuvuoden koulureitit keväällä, kun kouluilta on saatu tiedot tulevan lukuvuoden kuljetettavista oppilaista ja työajoista. Jos lukuvuoden alkaessa ja lukuvuoden kuluessa tulee välttämättömiä muutostarpeita koulukuljetusoppilaiden työaikoihin, ne ilmoitetaan välittömästi koulukuljetusyhdyshenkilölle. Lukuvuoden alkaessa tulee varautua kahden viikon pituiseen viiveeseen kyseisten muutosten toimeenpanossa ja lukuvuoden kuluessa tulee varautua viikon pituiseen viiveeseen kyseisten muutosten toimeenpanossa.

3. HUOLTAJAN / OPPILAAN VASTUUT

- Oppilaan on oltava sovittuna aikana sovitussa hakupaikassa, kuljetus ei odota myöhästyjiä.
- Jos oppilas kuitenkin myöhästyy, huoltajan velvollisuus on järjestää lapsi aamulla kouluun ja ilta-päivällä kotiin.
- Kuljetusaikataulut vakiintuvat ja täsmentyvät ensimmäisten kouluviikkojen aikana.
- Kuljetus ei vielä ole myöhässä, jos se saapuu 5-15 minuutin kuluessa sovittusta hakuajasta (huom. keliolosuhteet yms.).
- Huoltajan tulee ilmoittaa liikennöitsijälle kaikki erityistilanteet (esim. jos kuljetusta ei tarvita jonain aamuna). Linja-autoille ei tarvitse ilmoittaa.
- Koulun järjestyssääntöjä noudatetaan myös koulumatkan aikana.
- Vanhemmilla on aina ensisijainen velvollisuus opettaa lastaan liikkumaan turvallisesti liikenteessä.
- Oppilaan vastuulla on noudattaa hyviä tapoja ja kuljettajan antamia ohjeita.
- Oppilaan vastuulla on taata omasta puolestaan kuljettajalle työrauha, jotta tämä voi keskittyä ajamiseen.
- Oppilas ei myöskään saa häiritä tai kiusata muita matkustajia.
- Oppilaalla saattaa olla koulukuljetuksen aikana käytössään oma puhelin. Oppilaan puhelin tulee olla äänettömällä kuljetuksen aikana, jotta äänet eivät häiritse kuljetusta.

4. MAKSULLINEN KOULUKULJETUS

4.1 Mahdollisuus maksulliseen koulukuljetukseen

Mikäli koulukuljetukseen mahtuu **reitin varrella olevia** alle 5 km:n koulumatkalaisia, voidaan heidät ottaa kyytiin **syyskuun alusta lähtien** siten, että huoltajat maksavat kuukausittain laskutettavat maksut linja-autoliikenteen taksojen (alle 6 km matka, hinta tarkistetaan elokuussa) mukaisesti. Laskutus hoidetaan keskitetysti kasvatus- ja sivistystoimistosta koulun rehtorilta tai varhaiskasvatustoimistosta saatujen tietojen mukaisesti. Mikäli maksuttomien kuljetusoppilaiden jälkeen jää vähemmän vapaita paikkoja kuin on halukkaita maksavia oppilaita tai tilanne muuttuu lukuvuoden aikana, voidaan kuljetukseen ottaa ensisijaisesti ne alle 5 km:n oppilaat, jotka ovat iältään nuorimpia. Maksullista koulukuljetuspalvelua käyttävä oppilas voi menettää paikan maksutta kuljetusoikeuden saavan oppilaan tarvitessa kuljetuksen. Mahdollisista muutoksista tiedotetaan vanhempia välittömästi. Maksullinen koulukuljetus on tarkoitettu lisäpalveluksi silloin, kun se on mahdollista, eikä se muodosta missään olosuhteissa oppilaalle oikeutta koulukuljetukseen. Mikäli oppilas/esikoululainen käyttää maksullisia kuljetuspalveluita, tulee niistä aiheutuvat laskut maksaa ajallaan. Mikäli laskuja jätetään maksamatta, oppilaalta/esikoululaiselta evätään kuljetukseen pääsy.

4.2 Hakuaika maksulliseen koulukuljetukseen

Kuljetuksen sujuvan ja ennakoivan järjestämisen vuoksi uuden lukuvuoden osalta itsemaksavien hakemukset tulee lähettää sähköpostitse tai postitse koulukuljetusyhdyshenkilölle yleisesti toukokuun loppuun mennessä. Tilannetta voi myös tiedustella koulun alettua ja reittien selvittyä. Huoltajille vastataan kahden viikon kuluessa tiedustelusta.

Kutsutaksiliikenteeseen, joka on kaikkien kuntalaisten käytössä, sekä normaaliin reittiliikenteeseen on myös koululaisten mahdollisuus ostaa matkalippuja.

Lisätietoja:

Koulukuljetusyhdyshenkilö Laura Sainio
p. 044 783 7286 laura.sainio@mynamaki.fi

Päätös- ja oikaisuvaatimusasiat:
Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka
p. 044 783 7285 susan.porkka@mynamaki.fi